



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců JUDr. Jitky Hroudové a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila ve věci

žalobkyně: **O. S.**, narozená X, státní příslušnost Ukrajina
bytem X
zastoupená advokátkou JUDr. Veronikou Pupalovou
sídlem Májová 606/35, 350 02 Cheb

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni dne 10. 10. 2025, zaevidované pod sp. zn. OAM-0430813/DO-2025

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

Odůvodnění:

1. Vymezení věci a žalobní argumentace

1. Žalobkyně se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá určení, že zásah žalovaného, který dne 10. 10. 2025 žalobkyni vrátil její žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace („zákon č. 65/2022 Sb.“ nebo „lex Ukrajina“), byl nezákonný. Současně žádala, aby soud přikázal žalovanému, aby obnovil stav před vrácením této žádosti.
2. V žádosti o dočasnou ochranu označila jako stát, na jehož území pobývala 24. 2. 2022, Českou republiku, a na otázku, zda byla někdy v době od 24. 2. 2022, držitelkou platného víza nebo povolení k pobytu v jiném státě, odpověděla: „ANO_POLSKO_do 25.07.2022_ZRUŠENO“. Tuto žádost žalovaný označil jako nepřijatelnou z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina, neboť nebylo prokázáno, že žalobkyně je osobou podle § 3 tohoto zákona. Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádosti.
3. Žalobkyně je názoru, že splňuje podmínky pro udělení dočasné ochrany uvedené v lex Ukrajina, jelikož prokázala, že je občankou Ukrajiny a že nedisponuje žádným jiným pobytovým oprávněním na území EU. Žalobkyně zdůraznila, že se na Ukrajinu nemůže vrátit z obavy o svůj život. Poukázala na rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 5. 2025, č. j. 6 A 122/2024-55, na něž žalovaný v (dle názoru žalobkyně) obdobném případě reagoval udělením pobytového oprávnění žadateli, jenž dříve získal dočasnou ochranu v Rumunsku, ale vzdal se jí. Žalobkyně uvedla, že disponovala pracovním vízem v Polsku, které jí bylo proti její vůli opakovaně automaticky prodlužováno. Dále uvedla, že dne 1. 9. 2025 si na konzulárním oddělení Polské republiky v Praze zrušila své polské vízum, jelikož se do Polska neplánuje vracet. Následně citovala několik soudních rozhodnutí, včetně rozsudku Nejvyššího správního soudu („NSS“) ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS.

2. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Následně uvedl, že žalobkyně nepobývala ke dni 24. 2. 2022 na Ukrajině a že v té době disponovala dlouhodobým vízem získaným v Polsku. Podle prováděcího rozhodnutí je přitom pro udělení dočasné ochrany rozhodné právě datum 24. 2. 2022. Žalovaný je přesvědčen, že za osobu vysídlenou je možné považovat pouze takovou osobu, která zemi původu opustila v důsledku tamní situace, například kvůli zmíněnému ozbrojenému konfliktu. Mezi situací v zemi původu a jejím opuštěním musí existovat příčinná souvislost, která však u žalobkyně schází. K odkazu žalobkyně na rozsudek zdejšího soudu ve věci sp. zn. 6 A 122/2024 žalovaný uvedl, že je mu znám, dopadá ale na skutkový stav odlišný od nyní řešené věci.

3. Posouzení věci soudem

5. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.).

6. Ve věci samé rozhodl soud bez nařízení jednání, žalovaný s tím výslovně souhlasil, žalobkyně s tímto postupem vyjádřila konkludentní souhlas, když na výzvu soudu ve stanovené lhůtě nereagovala [§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“)]. Soud sám neshledal potřebu ve věci nařídit jednání, neboť o skutkových okolnostech věci, jež byly podloženy i listinnými podklady obou stran, nebylo mezi účastníky řízení sporu. Vzhledem k tomu, že posouzení důvodnosti žaloby závisí na vyřešení ryze právní otázky, vzal soud shodná tvrzení účastníků za svá skutková zjištění (§ 120 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve spojení s § 64 s. ř. s.).
7. Úvodem soud uvádí, že žaloba v této věci je přípustná, jelikož Soudní dvůr EU (dále též „SDEU“) v rozsudku ze dne 27. 2. 2025 ve věci C-753/23 ve věci *Krasiliva* dovodil, že čl. 47 Listiny základních práv EU vyžaduje, aby osoba žádající o dočasnou ochranu ve smyslu směrnice o dočasné ochraně měla přístup k účinné soudní ochraně. V kontextu řečeného je tudíž § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. rozporný s čl. 47 Listiny základních práv EU, soud proto soudní výlukou dle uvedeného ustanovení neaplikoval. Městský soud přitom vycházel i z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42, ve kterém NSS rovněž shledal, že výluka ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. není slučitelná s právem EU.
8. Žaloba je rovněž včasná a byla podána osobou k tomu oprávněnou.
9. Žaloba není důvodná.
10. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobkyně byla přímo (1. podmínka) zkrácena na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti ní nebo v jeho důsledku bylo proti ní přímo zasaženo (5. podmínka). Tyto podmínky musí být splněny kumulativně. Není-li, byť jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobkyni ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (rozsudek NSS ze 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).
11. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv. Z judikatury vyplývá, že vrácení žádosti pro nepřijatelnost může být zásahem ve smyslu § 82 s. ř. s. (rozsudek NSS ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou.
12. Podle § 5 odst. 1 písm. b) lex Ukrajina je žádost nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3. V tomto ustanovení jsou vyjmenovány osoby, na něž se zákon (dočasná ochrana) vztahuje. Podle § 3 odst. 1 tak uděluje žalovaný dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje prováděcí rozhodnutí Rady.
13. V prováděcím rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana („prováděcí rozhodnutí“), jsou tyto osoby vymezeny zejména jako ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. 2. 2022, kteří byli z Ukrajiny vysídleni dne 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil [čl. 2 odst. 1 písm. a)].

14. Pro přiznání postavení osoby oprávněné podle § 3 lex Ukrajina ukrajinskému státnímu příslušníku je tak zapotřebí *současného* splnění podmínky 1) pobývání na Ukrajině před 24. 2. 2022 a 2) vysídlení z Ukrajiny 24. 2. 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil.
15. Výkladem pojmu „pobývání na Ukrajině“ se již správní soudy několikrát zabývaly. Zdejší soud v rozsudku ze dne 2. 11. 2023, č. j. 11 A 111/2023-62, vyložil, že „[z] *užití pojmu „pobývat“ (nikoli zdržovat se či nacházet se) lze dovodit, že by mělo jít o dlouhodobější a stálejší pobyt, tj. žadatel by skutečně měl na Ukrajině pobývat dlouhodobě, mít tam bydliště, těžiště svých zájmů, žít tam a podobně.*“. K tomuto výkladu se přihlásil zdejší soud také v rozsudcích č. j. 18 A 54/2023-32 ze dne 17. 8. 2023, č. j. 15 A 137/2023-46 ze dne 26. 3. 2024 nebo č. j. 5 A 15/2025-37 ze dne 20. 6. 2025 a NSS v rozsudcích č. j. 5 Azs 72/2024-21 ze dne 7. 3. 2025 či č. j. 4 Azs 225/2024-20 ze dne 20. 5. 2025.
16. Recitál 11 prováděcího rozhodnutí Rady přibližuje účel prováděcího rozhodnutí. Jde především o zavedení dočasné ochrany ukrajinských státních příslušníků a jejich rodinných příslušníků, kteří pobývali na Ukrajině a kteří byli počínaje dnem 24. 2. 2022 vysídlení v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala.
17. V nynější věci žalobkyně v žádosti o dočasnou ochranu uvedla, že 24. 2. 2022 pobývala v České republice a že do 25. 7. 2022 disponovala pobytovým oprávněním v Polsku. V žalobě upřesnila, že šlo o pracovní povolení, které jí bylo opakovaně prodlužováno až do roku 2025. Žalobkyně tak ani v žalobě nijak nezpochybnila své předchozí tvrzení, podle nějž před 24. 2. 2022 dlouhodobě pobývala mimo Ukrajinu.
18. Na základě žalobkyní předložených podkladů žalovaný podle názoru soudu správně seznal, že žalobkyně pobývala v období před 24. 2. 2022, tedy i tohoto dne, mimo území Ukrajiny. Nešlo přitom ale o krátkodobé opuštění území Ukrajiny jako při pracovní cestě či dovolené, jako tomu bylo v jiných případech posuzovaných správními soudy (rozsudky zdejšího soudu ve věcech sp. zn. 5 A 15/2025 nebo sp. zn. 10 A 102/2025). Nelze než dospět k závěru, že se jednalo o dlouhodobý pobyt mimo území Ukrajiny s těžištěm zájmů mimo území žalobkyniny domovské země, jenž zjevně započal ještě před napadením Ukrajiny. Za podstatné soud považuje to, že z informací poskytnutých žalobkyní nic nenasvědčovalo tomu, že ke dni 24. 2. 2022 na Ukrajině pobývala.
19. Žalobkyně nesplnila podmínku pobývání na Ukrajině před 24. 2. 2022, a není tedy osobou uvedenou v § 3 lex Ukrajina. Žalovaný proto postupoval v souladu se zákonem, když její žádost odmítl pro nepřijatelnost. Zabývat se za této situace tím, zda žalobkyně splňuje druhou z podmínek vyžadovanou citovaným ustanovením, tedy zda byla z Ukrajiny po uvedeném datu vysídlena, by bylo nadbytečné.
20. Pro úplnost soud uvádí, že neprovedl žalobkyní v žalobě navržené důkazy (cestovní pas s platností od 6. 9. 2024 a potvrzení o zneplatnění víza POL ze dne 1. 9. 2025). Ty totiž míří především k prokázání skutečností týkajících se jejího pobytu na území Evropské unie po začátku agrese Ruské federace na Ukrajinu. Pro posouzení podmínky, zda žalobkyně pobývala na Ukrajině před začátkem této agrese, jsou tak zcela irelevantní.

4. Závěr a náklady řízení

21. Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle § 5 odst. 1 lex Ukrajina v rozporu s právem Evropské unie a nelze ji aplikovat. Soud proto žalobu projednal a shledal, že není důvodná. Žalovaný na podkladě

žádosti a jejích příloh dospěl k logickému závěru, že žalobkyně není osobou podle § 3 lex Ukrajina, jelikož nepobývala k 24. 2. 2022 na Ukrajině, a žalobkyně v žalobě tento závěr nezpochybnila. Jelikož soud neshledal žádný z žalobních bodů důvodným, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou výrokem I. zamítl.

22. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto soud výrokem II. rozhodl, že nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, a proto mu soud výrokem III. náhradu nákladů nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 19. února 2026

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu